

MONOGRAFIES
DEL MONTSENY
12

AMICS DEL MONTSENY
1997

Edita: AMICS DEL MONTSENY
Direcció: ANTONI PLADEVALL
Coordinació: ROSER BOFILL
Disseny i il·lustració coberta: NÚRIA NOVELLAS
Correcció: ASSUMPTA FLUVIÀ

© AMICS DEL MONTSENY
Mas Segalàs, 17406 Viladrau (Girona)

Primera edició, juliol 1997

ISSN 1135-92-93
Ed. Josep O. Àvila Montesó
Dipòsit legal: B-29.256-97

ÍNDIX

PRÒLEG	
pel Molt Honorable JOAN REVENTÓS I CARNER	11
EL MAS CASADEMUNT DEL BRULL	
<i>De mas a sanatori i a casa d'espiritualitat</i>	
per ANTONI PLADEVALL I FONT	15
ELS ÚLTIMS LLOPS DEL MONTSENY	
per JAUME ENRIC ZAMORA I ESCALA	29
TOPÒNIMS AMB CUA	
per JOAN LÓPEZ I CORTIJO	65
LA QUADRA D'AIGUAFREDA	
<i>Història d'un senyoriu del Montseny</i>	
per CARLES PUIGFERRAT I OLIVA	83
EL PAGAMENT DEL DELME A LA PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE DE LA COSTA DEL MONTSENY	
<i>Cent cinquanta anys de conflictes entre els rectors i els obtentors del benefici de Sta. Magdalena d'Horsavinyà</i>	
per JOAN PORTALS I MARTÍ.....	99
LA FÀBRICA DE GEL DE CARDEDEU	
per JUDITH RAURELL I SALVADOR	113
RISCOS GLOBAIS I MORTALITAT ASSOCIADA, AL MASSÍS DEL MONTSENY	
per MARTÍ BOADA I JUNCÀ	121
LES ACTIVITATS I ELS OFICIS TRADICIONALS AL MONTSENY, 1880-1920	
per JOAQUIM MATEU I GASQUET, GEMMA FONT I VALENTÍ I SANDRA PUJADAS I MITJÀ	145
CAN SALETA I CAN MASSEGUER	
<i>Dues experiències de colònies escolars al Montseny</i>	
per ROSA SERRA I SALA	165

ENTRE EL RECORD I L'ENYOR	
per ALEXANDRE NOVELLAS I DE MARTÍ	179
EN L'HOMENATGE A MOSSEN PERE RIBOT	
per JOAN-ENRIC VIVES I SICÍLIA	193

COL-LABORADORS

Han col·laborat en aquesta publicació:

JOAN REVENTÓS I CARNER (Barcelona, 1927)

Fill i nét de polítics, el seu pare va ser director general de Comerç i Política Aranzelària i el seu avi matern ministre d'Hisenda en els governs de la República.

Estudis de Dret a la Universitat de Barcelona. Acabada la carrera, va ser professor d'Història del Dret a la facultat de Dret i d'Història Econòmica Mundial a la d'Econòmiques.

El 1974 ajuda a fundar Convergència Socialista de Catalunya. Diputat al Congrés de Diputats el 1977, com a cap de llista dels socialistes catalans. Conseller polític en el 1er. Govern de la Generalitat. Primer secretari del Partit dels Socialistes de Catalunya (1978). Ambaixador a París (1983-86). Diputat al Parlament de Catalunya en quatre legislatures, va ser elegit president del Parlament el desembre de 1995.

ANTONI PLADEVALL I FONT (Taradell, 1934)

Sacerdot i historiador. Ex Director General del Patrimoni Arquitectònic, col·labora encara amb la Generalitat en les tasques d'inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. És autor de molts llibres i treballs sobre història monàstica, d'art, de poblacions i temes varis. Dirigeix l'obra Catalunya Romànica de la Fundació Enciclopèdia Catalana. És membre de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, i ha estat guardonat amb la Creu de Sant Jordi.

JAUME ENRIC ZAMORA I ESCALA (Barcelona, 1966)

Llicenciat en Història per la Universitat de Barcelona. Màster en Arxivística per la Universitat Autònoma de Barcelona. Actualment treballa com a arxiver. És membre de la Comissió de Patrimoni de la Societat Catalana d'Arqueologia.

JUAN LÓPEZ I CORTIJO (Barcelona, 1961)

Llicenciat en Biologia, especialitat Botànica. Ha publicat la més completa Guia Excursionista del Montseny en dos volums. Viu al Montseny i treballa en temes relacionats amb la muntanya. És director de la revista *La Sitja del Llop*.

CARLES PUIGFERRAT I OLIVA (Tona, 1968)

Llicenciat en Història Medieval per la Universitat de Barcelona. És autor de diversos articles i estudis d'història medieval i moderna, alguns dels quals referits a l'àmbit del Montseny. Des de 1991 és redactor de l'obra *Catalunya Romànica* editada per la Fundació Enciclopèdia Catalana.

JOAN PORTALS I MARTÍ (Barcelona, 1942)

Nascut a Barcelona l'any 1942. És advocat i llicenciat en Geografia i Història. Resident bona part de l'any a Sant Esteve de Palautordera i bon coneixedor del Montseny, li agrada investigar la seva història. Col·labora habitualment en diverses publicacions d'àmbit local. Ha estat guanyador del Premi Mn. Narcís Sagué d'història 1991.

JUDITH RAURELL I SALVADOR (Barcelona, 1967)

Historiadora. Llicenciada en Història Moderna per la Universitat de Barcelona, participa en diversos projectes relacionats amb la història de l'alimentació i d'aspectes connexos (com la tesina que presentarà pròximament sobre «el comerç de la neu i el gel a Catalunya»). Viu a cavall de Cardedeu i Sant Celoni, intentant aprofundir els coneixements de la història dels seus pobles.

MARTÍ BOADA I JUNCÀ (Sant Celoni, 1949)

És llicenciat en estudis catalans per la Universitat de Perpinyà, i en Geografia, per la Universitat Autònoma de Barcelona. Professor de Ciències Ambientals de la UAB. Cap de la Secció de Medi Ambient de l'Institut d'Estudis Andorrans. Assessor de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona. Professor de la Universitat Catalana d'Estiu. Membre de la UICN i del Fòrum Permanent del Programa de les NNW sobre Medi Ambient. És autor d'uns 40 llibres i de centenars d'articles sobre les relacions societat-medi.

Ha estat guardonat, entre d'altres, amb els premis: Sant Celoni 1977, Pau Vila 1987, Narcís Sagué 1989, Jaume I 1991 i Pin i Soler 1992. Premi Global 500 atorgat per l'ONU, 1995, Montnegre 1995 i Ramon Fuster 1995.

JOAQUIM MATEU I GASQUET (Vidreres, 1968)

Llicenciat en Filosofia i Lletres, especialitat arqueologia, per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha participat en diferents projectes d'àmbit nacional i internacional relacionats amb l'estudi de les primeres comunitats agrícoles. Des de l'any 1991 treballa en diferents projectes d'àmbit històric i etnològic que du a terme pel museu Etnològic del Montseny. Actualment treballa com investigador en el Projecte de l'Inventari del Patrimoni Etnològic del Montseny.